

Československo-etiopské vztahy

1945-1974

Předložená práce Jana Dvořáčka se zabývá dosud jen velmi málo zpracovaným tématem vztahů někdejšího Československa s Etiopií, tedy jedinou zemí (vedle Libérie), která nebyla nikdy systematicky kolonizována a těšila se tudíž přízni mezinárodního společenství, včetně komunistického Československa. Hned na úvod je třeba říci, že autor se vypořádal s komplexním tématem velmi dobře a přispěl tak velmi významně k poznání a zmapování dosud spíše opomíjeného tématu.

Autor rozdělil práci do třinácti kapitol včetně úvodu a závěru a přestože zvolil chronologický přístup, každá kapitola řeší určité specifické téma, ať již zahraničně-politickou orientaci Etiopie po osvobození od italské okupace, nebo návštěvu císaře Haile Selassieho v Praze, atd. V úvodu se autor vypořádává s metodologií a pramennou základnou a zde je třeba říci, že autor učinil obrovský kus práce, neboť do svého bádání zahrnul nejen dostupné archivy v České republice, ale také archivní prameny francouzské. Zároveň shromáždil lze říci veškerou možnou literaturu a publikované prameny v českém jazyce, jakož i základní díla cizojazyčná, který se tak či onak zabývají diplomatickými či mezinárodně-politickými dějinami Etiopie.

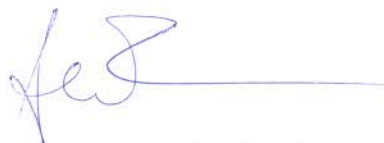
Nejvýznamnější kapitoly jsou 8-12, v nichž autor detailně líčí a analyzuje světlé i stinné stránky vzájemných vztahů, které se rozvinuly především po roce 1959, kdy císař Haile Selassie navštívil Prahu. Oceňuji také sedmou kapitolu, která osvětluje a strukturuje celkovou koncepci Československa do Afriky a objasňuje úlohu jednotlivých institucí. Autor zjevně umí pracovat s archivními prameny a z „řemeslného“ hlediska asi nelze práci mnoho vyčítat.

I přes nespornou kvalitu disertační práce si však dovoluji několik námitek, či spíše doporučení k úpravám pro případ, že by byla práce publikována v knižní podobě, což by bylo nanejvýš žádoucí. Přestože autor vychází především z rozsáhlé základny archivních pramenů, patrně opomenul fakt, že v posledních letech vyšlo hned několik vcelku zásadních monografií, které se týkají studené války v Rohu Afriky. Za všechny jmenujme Radoslav Yordanov (2016): *The Soviet Union and the Horn of Africa during the Cold War* (Lanham: Lexington Books), Philip

Muehlenbeck (2015): *Czechoslovakia in Africa, 1945-1968* (New York: Palgrave Macmillan), nebo Philip Muehlenbeck / Natalia Telepneva (2018): *Warsaw Pact Intervention in the Third World: Aid and Influence in the Cold War* (London: I.B. Tauris). Všechny tyto monografie by autorovi značně pomohly k zasazení československého působení v Etiopii do širšího rámce studené války, což by práci významně prospělo. Podobně mohl autor využít dostupných online archivů (např. CWIHP – Cold War International History Project; Woodrow Wilson Center; FRUS – Foreign Relations of the United States, aj.). Zatímco mezinárodnímu kontextu éry těsně po druhé světové válce věnuje autor dostatečnou pozornost a analyzuje britské a francouzské zájmy v oblasti, v éře studené války a především po roce 1959 mohl v tomto ohledu učinit více a zapojit do svého výzkumu více zahraničních dostupných (online) archivů a aktuální literatury. Z daných monografií by také vyčetl více kupříkladu o roli Sovětského svazu v pozadí československého působení v Etiopii, jakož i obecný postoj zemí socialistického tábora k turbulentnímu vývoji v Rohu Afriky v době studené války. To je jedna ze dvou slabín práce. Druhou je občasné sklouzávání ke spíše „lidovějšímu“ jazyku (resp. značné množství slovních spojení, která by si snad mohla vyžádat revizi), nicméně tento prohřešek lze napravit řádnou korekturou předtím, než by byla práce případně publikována.

Závěrem lze říci, že disertační práce Jana Dvořáčka splňuje veškeré náležitosti a nároky, které se obvykle na disertační práce kladou a tudíž jednoznačně **doporučuji** práci k obhajobě. Zároveň doporučuji autorovi, aby po revizi práci publikoval v knižní podobě, neboť jsem přesvědčen, že se jedná o významný příspěvek k dějinám vztahů někdejšího Československa a Afriky.

V Plzni dne 26.9.2018

doc. PhDr. Jan Záhořík, Ph.D.
Katedra blízkovýchodních studií
Fakulta filozofická ZČU